

LAPPEENRANNAN TEKNILLINEN YLIOPISTO  
Kansainväliset palvelut

MATKARAPORTTI

Institute of Chemical Technology, Praha

Syksy 2010

Salla Hiltunen, KETE

## Sisällys

1	Johdanto .....	2
2	Lähtövalmistelut ja saapuminen Prahaan.....	2
3	Opiskelu ja kurssit .....	3
1.1	Waste Water Treatment (4 op) .....	4
1.2	Contaminated Soil Treatment (3 op).....	4
1.3	Athmosphere analytics (5 op).....	5
1.4	Atmosphere Chemistry (3 op) .....	5
4	Asuminen .....	5
5	Elinkustannukset.....	6
6	Johtopäätökset .....	7

## **1 Johdanto**

Praha on mielenkiintoinen sekoitus vanhaa, keskiaikaista perinnettä ja toisaalta kommunismin ajan brutaalia mentaliteettia ja rakentamista. Tšekit ovat aluksi usein hyvin varautuneita kuin suomalaisetkin, mutta pohjimmiltaan he ovat varsin ystävällisiä ja täsmällisiä. Opiskellessani Prahassa viiden kuukauden ajan, ehdin nähdä sekä upean ydinkeskustan että sitä ympäröivät betoniset lähiöt. Muutamastakin opettelemastani tšekin sanasta oli paljon hyötyä.

Tšekin tasavalta on kuulunut Euroopan Unioniin vuodesta 2004 lähtien. Maan virallinen kieli on tšekki, mutta monet puhuvat slovakiaa, venäjää ja saksaa. Nuoret osaavat myös englantia, mutta esimerkiksi pienemmillä paikkakunnilla ja maaseudulla pelkällä englannintaidolla voi tulla kieliongelmiä. Matkailu pääkaupungin Prahan ulkopuolelle kuitenkin kannattaa, sillä Tšekissä on paljon hyvin säilyneitä historiallisia rakennuksia ja linnoja.

Elintaso Tšekissä kohoaa jatkuvasti ja myös hinnat ovat jatkuvassa nousussa. Tästä huolimatta Tšekki on suomalaiselle edullinen, etenkin ruoan ja matkustamisen suhteen. Palvelut ovat melko toimivia, mutta virastoissa asioiminen voi olla hankalaa ja palvelu tylyä. Tšekeillä on tapana sanoa ensin joka asiaan ”ei”, mutta kummasti moni asia kuitenkin järjestyy. Huolellinen valmistelu ja maltti ovat avainsanoja. Kun alun viralliset asiat on saatu kuntoon, loppu sujuu helposti.

## **2 Lähtövalmistelut ja saapuminen Prahaan**

Sähköisessä muodossa olevan Mobility Online -hakemuksen lisäksi tarvitaan kolme muuta lomaketta: opiskelupaikan anomislomake (Student Application Form), opintosuunnitelma (Learning Agreement) sekä asuntohakemus (Application for Accommodation). Kaikki edellä mainitut kaavakkeet tulevat ICT:n puolesta.

Tšekkiin saapuessa on oltava mukana useampikin passikuva sekä käteistä rahaa. Asuntolaan kirjautuessa on maksettava vakuusmaksu, jonka suuruus syksyllä 2010 oli 3000 Kč (noin 125 e). Maksu palautetaan vaihdon päätyttyä, jos asunto on kunnossa. Passikuvaa tarvitaan asuntolaan kirjautumisen yhteydessä sekä ostettaessa opiskelijamatkakorttia.

Institute of Chemical Technologyllä (ICT) on vaihto-oppilaille tarkoitettu ”Buddy programme”. Ohjelmassa on mukana tšekkiläisiä opiskelijoita, jotka tarjoutuvat auttamaan vaihto-oppilaita käytännön järjestelyissä ja voivat tulla esim. lentokentälle vastaan. Suosittelen ehdottomasti Buddy-ohjelmaan liittymistä. Jo pelkästään matka lentokentältä yliopiston asuntolaan on hankala, sillä siihen on käytettävä kahta eri bussia ja metroa. Liikennevälineiden kuljettajat eivät myy

matkalippuja, vaan ne on ostettava erikseen ”Trafika” –merkityistä kioskeista tai keltaisista lippuautomaateista. Matkalippu (75 min.) maksaa 26 Kč eli noin euron. Vaihtoehtoisesti voi ottaa taksin, mutta varaudu huomattavasti kalliimpaan matkantekoon (yli 30 eur.). Taksin valinnassakin kannattaa olla tarkkana, sillä Prahassa liikkuu paljon myös ns. pimeitä takseja.

### 3 Opiskelu ja kurssit

ICT:n lukukausi alkaa noin syyskuun puolivälissä. Vaihto-opiskelijoille järjestetään kuitenkin jo syyskuun alkupuolella orientaatiotapahtumia, joihin kannattaa osallistua. Suurin osa kielikursseista alkaa kesä–heinäkuussa. Itse en päässyt mukaan kielikurssille, mutta mukana olijat kehuivat kurssia hyvin järjestetyksi. Kielen opiskelun lisäksi kurssilla järjestetään retkiä, jotka auttavat tutustumaan tšekkiläiseen kulttuuriin.

Syksyn 2010 orientaatioviikko alkoi 6.9 ja kesti viisi päivää. Vain yksi tapahtumista on pakollinen, ja se on perehdyttämispäivä yliopistolla. Muissa tarjotuissa tapahtumissa tutustuu uusiin vaihto-oppilaisiin ja pääsee heti matkustamaan Prahan ulkopuolelle. Taulukkoon 1 on koottu ICT:n syyslukukausi 2010 sekä lomapäivät.

Taulukko I Opintojen aloitus ja lopetus, lomapäivät.

Päivämäärä	Selitys
6.-10.9.2010	Orientaatioviikko
13.9.2010	Opetus alkaa
28.9.	Venceslas Pyhän päivä
28.10.	Tšekkoslovakian muodostumisen päivä
29.10	Rehtorin päivä
17.11.	Itsenäisyyden ja demokratian puolesta taistelemisen päivä
24.-26.12	Joulu
1.1.	Uusi Vuosi ja Tšekin tasavallan itsenäisyyspäivä
3.1.–11.2.2010	Tenttikausi, lukukausi päättyy 11.2.

Opiskelu ICT:ssä on pääpiirteittäin hyvin samanlaista kuin Suomessa. Luennoitsijat puhuvat kohtalaisen hyvää englantia ja yksi luento kestää 2 tuntia. Opetuksessa käytetään paljon PowerPoint–kalvoja. Ainoastaan lukujärjestyksien laatiminen on vaivalloista. Jokaisen opiskelijan on erikseen lähetettävä sähköpostia luennoitsijalle kysyäkseen kurssin aikatauluista. Harmillisin usein viesteihin ei vastata ajoissa — jos ollenkaan. Jos vastausta ei ala kuulua, kannattaa heti yrittää tapaamista kurssista vastaavaa henkilön kanssa tai vaihtoehtoisesti ottaa yhteyttä kansainvälisistä asioista vastaavaan toimistoon.

Itse valitsin kursseja varsin niukasti, sillä halusin jättää aikaa tšekkiläiseen kulttuuriin tutustumiselle ja matkustamiselle. Vaihtoaikanani suoritin seuraavat kurssit: Atmosphere Analytics, Atmosphere Chemistry, Waste Water Treatment ja Contaminated Soil Treatment. Luennot alkoivat syyskuun puolivälissä ja jatkuivat 17.12 asti. Tämän jälkeen oli 2 viikkoa kestävä joululoma. Tentit järjestettiin tammikuussa.



Kuva 1 Luennolla.

### **1.1 Waste Water Treatment (4 op)**

Kurssi koostuu luennoista, eikä sisällä harjoitustöitä. Arvosana määräytyy tentin perustella. Käsiteltyjä aihealueita olivat mm. biologinen ja kemiallinen jätevedenpuhdistus, membraanitekniikka ja ioninvaihto jätevedenpuhdistuksessa sekä EU:n jätevesilainsäädäntö. Kurssilla järjestettiin myös vierailu Prahan vedenkäsittelylaitokselle, joka oli mielestäni erittäin hyödyllinen ja mielenkiintoinen.

### **1.2 Contaminated Soil Treatment (3 op)**

Kurssilla vieraili eri luennoitsijoita. Luennoilla käytiin läpi menetelmiä saastuneen maan puhdistamiseksi ja kunkin menetelmän erityispiirteitä. Kurssin aikana oppilaille jaettiin kolme laajahkoa kotitehtävää, jotka vaihtelivat laskuharjoituksista muutaman sivun mittaisiin esseisiin. Kurssin arvosana määräytyi kotitehtävistä saatujen pisteiden perusteella.

### 1.3 Atmosphere analytics (5 op)

Melko teoreettinen kurssi, jolla käydään läpi teollisuuden savukaasupäästöjen ja ilmansaasteiden analysointilaitteita ja -menetelmiä. Kurssiin kuului henkilökohtainen kirjallisuustyö, jossa jokainen kirjoitti noin 20 -sivuisen raportin kurssiin aihepiiriin liittyen. Lopuksi työn tulokset esitettiin muille kurssin osanottajille. Seminaarityö oli aikaavievä ja melko haastava.

### 1.4 Atmosphere Chemistry (3 op)

Ilmakehän kemiaa ja reaktiota käsittelevä kurssi. Pelkäsin aluksi kurssia liian vaativaksi, mutta onneksi luennoitsija painottaa opetuksessaan reaktioyhtälöiden sijaan ilmiöiden ymmärtämistä (ilmaston lämpeneminen, savusumu, otsonin tuhoutuminen). Kurssiin kuuluu luentoja ja lopuksi tentti.

## 4 Asuminen

Yliopiston asuntola sijaitsee lähiössä, noin 20 minuutin päässä Prahan keskustasta ja noin 45 minuutin päässä yliopistolta. ICT:lle kuuluu kaksi kommunismin aikaista kerrostaloa; Volha ja Sázava. Volha on juuri peruskorjattu ja siisti, mutta Sázavassa asunnot ovat melko huonokuntoisia ja nuhjuisia. Vaihto-opiskelijoille tarjotaan lähes poikkeuksetta neljän hengen soluasuntoja; yksiöt on tarkoitettu jatko-opiskelijoiden käyttöön.



Kuva 2 Opiskelija-asunto, Sázava.

Itse asuin koko Prahassa oloaikani Sázavassa. Yksi huone jaetaan aina kahden ihmisen kesken, jolloin molemmilla on oma sänky, työpöytä ja vaatekaappi. Keittiö, vessa ja suihku jaetaan neljän ihmisen kesken. Keittiössä on kaksi keittolevyä ja jääkaappi, muttei uunia. Asumisen hinta määräytyy päivien mukaan, jolloin vuokra on esimerkiksi syyskuussa (30 pv/kk) hieman pienempi kuin lokakuussa (31 pv/kk). Asuntolasta saa lainata imuria ja silitysrautaa, mutta välillä voi joutua odottamaan vuoroaan, sillä samoja välineitä käyttävät asuntolan lähes 1000 muuta opiskelijaa. Vuodevaatteet tulevat myös asuntolan puolesta. Asuntolan jokaisessa kerroksessa on pyykinpesukone, mutta pesulavuoro on hoksattava varata ajoissa.

## 5 Elinkustannukset

Ruoka ja ulkona syöminen on Tšekissä selvästi edullisempaa kuin Suomessa. Tšekkiläisessä keittiössä käytetään paljon lihaa, perunaa ja hapankaalia. Kasvikset ja hedelmät eivät kuulu perinteiseen ruokaan, mutta ruokakaupasta löytää kaiken tarvitsemansa. Taulukossa 2 on esitetty joidenkin ruoka-aineiden hintoja syksyllä 2010.

Taulukko II Ruoka-aineiden hintoja (syksy 2010).

<b>Tuote</b>	<b>Hinta Kč</b>	<b>Hinta Eur (1 eur = 24 Kč)</b>
purkki jogurttia	3,5-6	0,15-0,25
paketti leipää	20-30	0,85-1,25
tuoppi olutta (0,5 l)	27-50	1,15-2,1
kilo banaania	19,90	0,83

Opiskelijaruokaloista yksi sijaitsee asuntolan yhteydessä ja kaksi muuta yliopiston läheisyydessä. Yksi annos maksaa noin 50 Kč (~ 2 eur) ja sisältää keiton, pääruoan ja teen. Leipä, salaatti ja muut juomat on ostettava erikseen. Ruoan laatutaso vaihtelee melko paljon. Teuraseläimistä pyritään hyödyntämään kaikki mahdolliset osat ja kouluruokaan käytetään tyyppillisesti halvimpia osia, kuten nahkapaloja ja suolta.

Matkustaminen Tšekin sisällä on edullista ja liikenneyhteydet ovat toimivia. Prahassa opiskelijoiden matkakortti (käy kaikissa kulkuvälineissä, rajaton matkustusosoikeus) maksaa 720 Kč/3 kk tai vaihtoehtoisesti 260 Kč/1 kk. Kansainvälisellä opiskelijakortilla (ISIC) saa monilta pitkän matkan liikenneyhtiöiltä 20 % alennuksen. Koska Tšekki sijaitsee Euroopan sydänmessä, on vierailu muissa Euroopan maissa yksinkertaista. Esimerkiksi Student Agency ja Eurolines tarjoavat suoria bussilinjoja suurkaupunkien välillä.



Kuva 3 Opiskelijaruokaa.

Pääsyliput Prahan ydinkeskustan nähtävyyksiin (linna, juutalaiskortteli) ovat kalliita. Kulttuuritarjonta Prahassa on kuitenkin erinomainen. Itse suosittelen käyntiä ainakin yhdessä kansallisteatterin näytöksistä tai jossakin kaupungin lukuisista mustista teattereista. Myös konsertteja on paljon.

## 6 Johtopäätökset

Vaihto-opiskelu on helppo tapa päästä tutustumaan uuteen kulttuuriin ja saada ikimuistoisia kokemuksia. Vauhtia ja yllättäviä tilanteita tulee usein, ja ainakin itse opin olemaan hätkähtämättä pienistä. Tšekissä kannattaa opiskella ainakin muutama sana paikallista kieltä, tällöin saa yleensä parempaa palvelua ja asiat sujuvat joustavammin. Parhaat muistoni liittyvät uusien ystävien kanssa vietettyyn aikaan. Matkustelu ympäri Tšekkiä ja naapurimaita oli myös erittäin antoisaa.